

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГАРМОНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ

Тутевич Я.С., гр. Б-20м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. Акімова Н.С.
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Вже декілька років питання гармонізації бухгалтерського та податкового обліків займає одну з провідних позицій в дискусіях наукових кіл.

Досить непоганим початком гармонізації двох видів обліку є гармонізація термінологічного характеру. До прийняття Податкового кодексу України (ПКУ) визначення витрат, яке було надане в ст. 5 п. 1 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», кардинально відрізнялося від визначення П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати». Але після прийняття ПКУ, в якому за основу було взято визначення «витрати» з П(С)БО 3, термінологія податкового та бухгалтерського обліку в частині визначення витрат стала тотожною.

Визнання витрат в податковому обліку, стало аналогічним до правил їх визнання в бухгалтерського обліку. Відтепер в податковому обліку витрати, що становлять собівартість товарів (робіт, послуг) визнаються в тому періоді, коли було визнано дохід від продажу таких товарів, робіт послуг. Як і при визначенні доходів, при визначенні витрат тепер не будуть враховуватися попередні (авансові) платежі. Тобто діє принцип нарахування та відповідності доходів і витрат. Інші витрати визнаються у тому ж періоді, в якому їх було здійснено, що повністю відповідає п. 7 П(С)БО 16 «Витрати».

Ще одним позитивним моментом є те, що в ПКУ з'явилася класифікація витрат, якої раніше Законом про оподаткування не було передбачено. Крім того здійснено спроби авторів Податкового кодексу максимально наблизити класифікацію витрат податкового і бухгалтерського обліку, але все-таки структура витрат, що подана в ПКУ досить заплутана і дещо відрізняється від правил бухгалтерського обліку, особливо в частині формування собівартості продукції. Для цілей бухгалтерського обліку основоположною є класифікація витрат за видами діяльності, де в складі операційної діяльності відображається собівартість реалізованих товарів, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, в той час як в Податковий Кодекс до витрат операційної діяльності включає тільки прями витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією товарів, продукції та послуг. А загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати віднесено до складу інших витрат.